

Geluk

Christus Triumfatorkerk, 2 februari 2020, Doopviering

Voorganger: ds. Jaap van den Akker

Lezing: Matteüs 5: 1-12

KOMEN

- Welkomstwoord en aankondigen aanvangslied door de ouderling van dienst
- Aanvangslied Psalm 139: 1, 5 en 7
- Moment van Stilte
- We steken de doopkaars van Joris aan
- Psalm van de zondag: Psalm 121
- Kyriëgebed
- Glorialied: 'Lof zij de Heer' (Lied 868: 1 en 2)

DOOP

- De dopeling worden binnengebracht, ondertussen zingen we: 'Here Jezus, wij zijn nu' (Lied 347: 1 en 2)
- Inleiding op de doop
- Presentatie
- Gezamenlijke belijdenis: 'Ik geloof in God de Vader' *staande*
- Doopgebed
- Doopintentie door doopouders
- Gesprekje met de kinderen over de doop
- Lied: 'Leven is gegeven' (Lied 359)
- Bediening van de Doop
- Zegenlied: (staande gezongen) : 'Ga met God' (Lied 416)
- Doopvragen
- Welkom in de gemeente
- Lofzang 'Kind van God gegeven' (Lied 781)
- Gelukwensen aan de doopouders, uitreiking doopkaars (OvD) doopkaart en -brief

WOORD

- Gebed bij de opening van de Schriften
- Schriftlezing Matteüs 5: 1-12
- Lied 'Niet als een storm als een vloed' (Lied 321: 1, 2, 3 en 4)
- Preek

Het blijft toch een vreemde tekst. Dit statement van Jezus.

Het begin van de belangrijkste toespraak van Jezus in de bijbel. De hele toespraak heet de Bergrede en loopt nog twee hoofdstukken door, de deze eerste acht uitspraken zijn we de Zaligsprekingen gaan noemen. Vanwege de oude vertaling: zalig zijn zij... Tegenwoordig zeggen we Gelukkig ben je als je....

Het is een soort *mission statement* deze eerste uitspraken in de Bergrede. Het is het motto van zijn toespraak zou je ook kunnen zeggen. Met deze acht zaligsprekingen, acht bemoedigingen, acht manieren om tegen deze werkelijkheid aan te kijken, zet Jezus alles wat hij nu nog zal gaan doen in een kader. In een perspectief.

Gelukkig ben je als je....

Ja, wanneer ben je gelukkig wat zeiden de kinderen net?

...

Als ik de straat op zou gaan, vanmiddag en door de Grote Marktstraat of over het Spui zou lopen op een drukke koopzondag, en ik zou die vraag stellen aan de mensen die ik daar tegen kom:

“wanneer ben jij gelukkig...?”

Welke antwoorden zou ik dan krijgen?

Het zal heel uiteenlopend zijn, denk ik.

Gelukkig? Geluk heb je als je de loterij wint!

Als je gelukkig getrouwd bent

Als je gezond bent

Als je in een mooi huis woont

Als je lieve kinderen hebt

Als je in een fijn gezin mag opgroeien.

Als je tevreden bent...

Ik doe maar een gooi.

Geluk dat zit hem bij ons bijna altijd in welvaart en welzijn. En dus beloven de politici ons in aanloop van de verkiezingen ons een veiliger, zorgzamer, welvarender toekomst. Wereldwijd gaat dat zo. Ook in ons land is het alweer begonnen. Het beloven van dingen waarvan we denken dat ze ons gelukkig maken. In de hoop dat ze daar ook iets van waar kunnen maken. Het gaat dan over vreemdelingen en veiligheid, economische groei en huisvesting. Over de zorg en het onderwijs.

Jezus gaat vanaf vandaag, vanaf deze zaligsprekingen ook op verkiezingstournee. Drie jaar lang trekt hij door Judea en Galilea, zeg maar: door het huidige Israël en vertelt hij zijn visie op het leven, zijn verkiezingsprogramma.

Maar of hij er veel stemmen mee wint...

Jezus belooft maar weinig goeds.

Want wie noemt Jezus nu eigenlijk gelukkig?

- *Wie nederig van hart zijn* – dus dan gaat het over mensen die hun gebreken kennen en ze niet overschreeuwen, die fouten durven toe te geven, die hun plaats kennen, die hun mening bijstellen als er goede argumenten tegenover staan.

Niet echt een houding waar je het ver mee schopt in deze wereld. Niet in de politiek, vraag maar aan meneer Trump of dichterbij aan Richard de Mos, en ook niet in bij jou in de klas of bij u op het werk.

- *Gelukkig ben je als je verdriet hebt* – dat is toch helemaal een vreemde.

Gelukkig ben je als je verdriet hebt? Waar heeft Jezus het over? Verdriet is toch het tegenovergestelde van gelukkig zijn?

Ja, zeker. Maar in je verdriet, teruggeworpen op jezelf, levend met een verlies, zie je soms wel andere dingen. Leef je intenser. Krijg je oog voor wat deze wereld óók te bieden heeft. Als je in een droevige situatie troost krijgt, medeleven ondervindt, gekend en gehoord wordt, dan mag je je gelukkig weten. Jezus zegt niet dat je gelukkig bent als je verdriet hebt, Jezus zegt dat je je gelukkig mag prijzen als je in je verdriet ook troost ondervindt.

Maar het blijft toch een vreemde uitspraak: Gelukkig ben je als je verdriet hebt.

En zo gaat het maar door met de zaligsprekingen: gelukkig de zachtmoedigen. Zij die niet haantje de voorste zullen zijn. In tegenstelling tot wat zowel in de tijd van Jezus als in onze tijd gebeurt zullen zij – in de ogen van Jezus - het land bezitten.

Gelukkig als je hongert naar gerechtigheid – je zal verzadigd worden. Gelukkig de barmhartigen, en zo gaat het maar door.

Wat gebeurt er in deze toespraak van Jezus?

Jezus draait de wereld om.

Is het dan niet zo dat de brutalen zo'n beetje de hele wereld hebben? Dat alleen het negatieve nieuws de krant haalt? Dat verdriet je helemaal blokkeert en kan belemmeren verder te leven? dat iedereen over je heen loopt als je te zachtmoedig bent?

Ja natuurlijk is dat zo. En natuurlijk wist Jezus dat ook. Als geen ander zou je kunnen zeggen. Hij zag ze nog veel beter dan wij: de mensen die ten onder gaan aan dit leven. Sterker nog: uiteindelijk werd Jezus zelf een van hen – zo'n mens dat ten onder gaan aan het leven.

Waarom dan toch deze woorden?

Gelukkig alle stumpers en slachtoffers op deze wereld – want voor hen is het koninkrijk van de hemel. Is dat dan zo'n zoethoudertje? *Stil maar, wacht maar alles wordt nieuw?* Ooit, in de hemel, dan zal alles goed zijn, na je dood? Is dat wat Jezus bedoelt? Als een zoethoudertje om het nu vol te houden. Als bemoediging, om het mooi te zeggen?

Nee – dat geloof ik niet. Een bemoediging is het wel, deze beroemde toespraak van Jezus, maar niet een bemoediging waarin het ooit wel weer eens een keertje goed komt in een ander leven of zo.

Als Jezus het heeft over het koninkrijk van de hemel. Als Jezus het heeft over getroost worden, over God zien, over kind van God mogen zijn, dan bedoelt Jezus: hier en nu: in dit leven! Sterker nog dan bedoelt Jezus: als jij nederig van hart bent, of verdrietig, of zachtmoedig, of verlangt naar gerechtigheid en vrede: dan zie jij al iets van het Koninkrijk van de hemel. Dan ben je al in het koninkrijk van de hemel. Dat Koninkrijk dat is niet iets van ooit, van later, dat is geen doekje voor het bloeden: dat koninkrijk dat is concreet in het hier en nu daar waar mensen zo zijn: strijdend voor gerechtigheid, kinderen van vrede, zuiver van hart, ...

Het is de wereld op zijn kop.

Jezus zet, aan het begin van zijn optreden de wereld op zijn kop.

Daarmee kleurt hij zijn hele optreden. Jezus wil ons vandaag leren om met andere ogen de wereld in te kijken. Met ogen van verwondering. Dat we open staan voor het geheim van het leven. Dat we ontdekken dat er naast het schreeuwende nieuws in de kranten en de roepende mensen die het beter weten, die hun geluk proberen te bevechten – af te dwingen, ook ander geluk te vinden is. Echt geluk. Het koninkrijk van de hemel ligt op straat, we moeten het alleen gaan ontdekken. Ontdekken. Vinden in het leven dat soms over je heen valt.

Want echt geluk, dat vind je als je je oordeel opschort en je grote mond durft te houden, als je iemand kunt troosten, of getroost wordt, als je vecht voor gerechtigheid of vrede. Het lijkt te gek voor woorden, maar dat is het koninkrijk waar Jezus het over heeft. Verwonder je over al het moois dat dit leven te bieden heeft. De kwetsbaarheid, de schoonheid, de ontroering.

Beste Henriette en Marcel, met Joris en met Sanne hebben jullie een stukje koninkrijk in de schoot geworpen gekregen.

Een teer kwetsbaar mensenleven. Ik hoop dat de kwetsbaarheid, de schoonheid, de ontroering van Sanne jullie dichterbij de hemel mag brengen, maar ik hoop ook dat jullie woorden vinden en gebaren om de verwondering, het hemelse geluk aan je kind te laten zien. Om ze in deze soms zo wrede weerbarstige wereld te laten ervaren dat het echte leven plaats vindt waar liefde gedeeld wordt. Dat jullie elkaar de liefde mogen leren, de kwetsbaarheid, de verwondering, en zo de hemel op aarde.

Dat wens ik jullie toe, maar dat wens ik ons allemaal toe hier in de kerk, dat we woorden en gebaren vinden om elkaar te wijzen op het koninkrijk. Om je te verwonderen over het leven, elkaar dat te tonen en er van te genieten.

Amen.

- Muzikaal intermezzo

ANTWOORD

- Lied 'Zoekt eerst het Koninkrijk van God' (Hemelhoog 88)
- Dankgebed en voorbeden, stil gebed, Onze Vader
- Collecte (1^e, 2^e, evt. deurcollecte: zie Zondagsbrief)

GAAN

- Slotlied: 'Vervuld van uw zegen' (Lied 425)
- Zegen, gevolgd door gezongen "Amen"
- Orgelspel